

INHOUD

Woord vooraf	2
Komende SIWE - Activiteiten	2
Oproepen	3
Erfgoednieuwttjes en bespreking van activiteiten	5
Internationaal nieuws	11
Onder de leeslamp	12

NAJAAR 2006 & VOORJAAR 2007: EEN DRUKKE TIJD VOOR SIWE !

Het is zover : een door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap goedgekeurde projectaanvraag van SIWE vzw, met name "**Turken hebben meer dan grote handen**" dient in de komende maanden uitgevoerd te worden. Na het vertrek van onze gewaardeerde stafmedewerker Dominique Vanpée, die wij het allerbeste toewensen met zijn verdere loopbaan, werd Elke Verhoeven aangeworven, die bovenvermeld project in goede banen zal leiden en realiseren, hierin begeleid door Chris Crombé en het SIWE-team. Onze nieuwe medewerkster beschikt ons inziens over de vereiste ervaring en is niet aan haar proefstuk toe op het gebied van mondelinge geschiedenis. SIWE vzw, die haar zal begeleiden bij haar taak, wenst haar alvast alle succes toe. Inhoudelijk speelt het project volledig in op de groeiende aandacht voor de allochtone medemens en de "nieuwe Belgen" in relatie tot het culturele veld.

Het project gaat onder meer over de perceptie van industrieel erfgoed (en in mindere mate van het wetenschappelijk erfgoed) van deze groep, die de industrie – zeker in de beginperiode van haar aanwezigheid in ons land – van zeer nabij als werknemers heeft meegemaakt. De beroepsbezigheden van de Turken en andere allochtonen hebben zich in de loop van de laatste decennia steeds meer gediversifieerd. Men is inderdaad niet meer in de eerste plaats actief in de (zware) nijverheid maar ook in tal van andere maatschappelijke sectoren. De mijnbouw, de textielsector, de metaalverwerkende nijverheid kregen de laatste decennia van de voorbije eeuw rake klappen of verdwenen van het (werk)veld. In de plaats daarvan boden zich andere arbeidskansen, zoals in de dienstensector. We denken hierbij in het bijzonder aan de flinke groei van de Turkse

horecasector in Vlaanderen en Brussel, een sector die zelf een snel veranderingsproces doormaakte en blijft doormaken. Dit laatste wordt door SIWE naar aanleiding van ons project nader onderzocht. U verneemt in volgende SIWE - publicaties zeker meer over ons project "Turken hebben meer dan grote handen" en ideeën in verband hiermee zijn steeds welkom.

Daarnaast dient SIWE haar rol van "Steunpunt" verder te spelen en op een intensievere wijze gestalte te geven. Prioritair in de komende tijd is het uitwerken van een "Who's who ?" ofte "Wie is wie ?". Dit zal neerkomen op het in kaart brengen van de sector "industriële en wetenschappelijke erfgoed", een sterk vertakt werkveld, zowel op het inhoudelijk gebied als wat de territoriale spreiding en de aard van de actoren : overheid, onderwijssector, verenigingen, musea, verzamelaars, enz. Vooral onze SIWE - trefpuntcoördinator Chris Crombé zal deze taak opnemen. Uiteraard beschikt SIWE vzw nu reeds over tal van vruchtbare contacten en over een uitgebreid gegevensbestand, maar het doel is nu om al deze data aan te vullen tot een gestructureerd (en zo volledig mogelijk) geheel, zodat in een tweede fase de huidige noden van de sector op een afdoende wijze zullen kunnen worden omschreven.

SIWE wenst u veel leesgenot alsook nu reeds, we moeten vooruitdenken ! Een prettig eindejaar, een voorspoedig en erfgoedvriendelijk 2007 !

Met vriendelijke groeten,
Patrick VIAENE,
voorzitter van SIWE vzw

KOMENDE SIWE-ACTIVITEITEN

ZATERDAG 16 DECEMBER 2006, 14.00 U. SIWE-KERSTACTIVITEIT : "SANTÉ IN HET STADHUIS TE BRUSSEL !"

Op zaterdagmiddag 16 december 2006 neemt SIWE u mee naar de merkwaardige tentoonstelling "**Santé ! Gezondheid? Kunst op de bres voor medische preventie (1880-1940)**", in het Brusselse Stadhuis (Grote Markt te Brussel). Deze eigenzinnige en originele tentoonstelling illustreert de geschiedenis van de medische preventie in België rond de vorige eeuwwisseling. De expositie huldigt schilders, affichetekenaars, schrijvers en beeldhouwers, die met hun werk hebben bijgedragen tot het bewustmaken van de bevolking voor publieke gezondheids- en hygiëneproblemen. Van Rops tot Delvaux, via Baugniet tot Buissereet, Dumoulin en vele anderen: een unieke gelegenheid om de initiatieven rond preventie te ontdekken, evenals de sociale vragen die de "Belle Epoque" hebben verstoord: tuberculose, syfilis en de alom verspreide kwaal van het alcoholisme ! Na het bezoek volgt voor de liefhebbers een wandeling door de wijk

van de Oude Vismarkt - Sint-Katelijne (met o.m. aandacht voor de oudste –heden herbestemde- elektrische centrale van de stad). Wij besluiten met de Brusselse Kerstmarkt waar u wordt uitgenodigd voor een lekker glaasje warme wijn. Allen daarheen !

Praktisch : afspraak om 14 uur stipt aan Stadhuis-ingangsportaal.

Deelnameprijs: (inclusief toegang tentoonstelling, stadswandeling en consumptie op de Kerstmarkt) : 12 Euro (niet-leden), 10 Euro (SIWE-leden).

Reserveren graag op info@siwe.be of telefonisch op nummer 016/58.43.42

ZATERDAG 27 JANUARI 2007 VAN 10.00 TOT 13.00 UUR : STADSWANDELING DE OUDE HAVEN VAN ANTWERPEN

Als eerste activiteit van het nieuwe jaar stelt SIWE u een stevige wandeling voor doorheen het unieke 19de eeuws en het vroeg 20ste eeuws Antwerpse havenlandschap. SIWE-voorzitter Patrick Viaene vertelt in geuren en kleuren over het materieel en immaterieel erfgoed van de unieke oude haven : een verhaal over pakhuizen, kaaien, bruggen, kranen, pershuizen, een lichtschip, droogdokken, pomphuizen en nog veel meer. Komen ook aan bod : het huidige Scheepvaartmuseum en het toekomstige MAS, het leven van de dokwerkers, de Naties en de Red Star Line : een ware "roman" die u al wandelend verteld wordt en waarin verleden, heden en toekomst van de Scheldestad als een onverbreekelijk trio voorgesteld worden !

Praktisch : afspraak om 10 uur stipt voor het HESSENHUIS, Falconrui 53 te Antwerpen. Stevig schoeisel en warme kledij aanbevolen !

Deelnameprijs : 8 Euro (niet-leden), 5 Euro (SIWE-leden).

Reserveren graag op info@siwe.be of telefonisch op nummer 016/58.43.42

ZATERDAG 3 FEBRUARI 2007 OM 14 UUR : HET LEGERMUSEUM VANUIT IWE-PERSPECTIEF

Het Legermuseum vormt een unicum binnen het Belgische museumlandschap. Wie ooit het stoffige museum van tientallen jaren heeft bezocht, misschien als "verplichte schooluitstap", zal versteld staan over de recente renovaties en de grote actuele dynamiek van dit museum. De raakvlakken met "IWE" of het industrieel en wetenschappelijk erfgoed zijn talrijk en liggen voor de hand. Elk wapen van klein tot groot, maar ook elke oorlogsvoering als complex proces is het resultaat van technologisch denken en handelen, van een bepaalde fase van wetenschappelijke praktijk en van industriële ontwikkeling. Alleen al de collectie van het Luchtvaartmuseum of nog een confrontatie met de voorstellingswijzen van de oorlog doorheen de kunst is een uw bezoek meer dan waard. Tenslotte zijn ook de gebouwen met hun spectaculaire metalen overkappingen hoogst interessant.

Ook daaraan wordt tijdens het bezoek aandacht besteed. Het bezoek, geïntroduceerd door SIWE-voorzitter Patrick Viaene. Of hoe ook een voormalige "gewetensbezwaarde" het gebracht heeft tot een enthousiaste (en regelmatige) bezoeker van het Belgisch legermuseum...!

Praktisch : afspraak om 14 uur stipt voor de ingang van het LEGERMUSEUM, Jubelpark te Brussel (Metrohalte "Merode").

Deelnameprijs : gewone toegangsprijs van het museum.

Graag uw deelname melden op info@siwe.be of telefonisch op nummer 016/58.43.42

OPROEPEN

BEZOEK MOLA

Welkom in MOLA, het Molencentrum van de Provincie Oost-Vlaanderen. MOLA is niet zomaar een museum, maar voorzal een kennis- en informatiecentrum. MOLA is de Latijnse naam voor molen, waarop alles letterlijk en figuurlijk draait. Twee jaar geleden ging het volledig vernieuwde Molenmuseum weer open voor het publiek. Thema's die in de huidige presentatie aan bod komen zijn onder meer : 1. Water en wind, onuitputtelijke bronnen van hernieuwbare energie, 2. De molen, de voorloper van alle machines, 3. De staakmolen, in elk opzicht een hoogstandje, 4. Molenerfgoed. Vlaanderen telde ooit 2770 wind-en watermolens. Vanaf 1930 was hun glorietijd in regel voorbij en raakten de meeste molens wegens onrendabel in verval. Pas 40 jaar later keerde het tij. Vandaag maken er zowat 400 beschermdde molens deel uit van pre-industrieel en industrieel erfgoed. Een aantal

wordt gerestaureerd en is opnieuw in bedrijf of demonstreerbaar. In de MOLA-databank (mola@oost-vlaanderen.be) vindt u alle gegevens over het Oost-Vlaamse molenpatrimonium en in de prachtige molenbibliotheek (een hoogstandje van binnenhuisarchitectuur), kan u terecht voor boeken en tijdschriften!

Praktisch: tijdens de wintermaanden (oktober tot en met maart) is het MOLA open van dinsdag tot en met zondag van 9.30 tot 17.00 uur. De toegang is...gratis Tel. 09/342.42.40

Adres : Puyenbrug 5 te 9185 Wachtebeke. Het museum is uitstekend bewegwijzerd en verdient (veel) meer bezoekers !

Patrick VIAENE

BEZOEK DE HISTORISCHE DRUKKERIJ TURNHOUT

Naast het schitterende "Nationaal Museum van de Speelkaart" bevindt zich in Turnhout nog een verwant, minder bekend, museum: de "Historische Drukkerij". Het machinepark geeft een goed beeld van de verschillende types van machines die in de 19de eeuw werden ontwikkeld : handpersen (waaronder een vroege Stanhopepers), cilinderpersen en trapdegels, een steendrukkers, een houten linieermachine (naar verluidt een unicum in Europa). Turnhout was reeds in de 19de eeuw het centrum van de grafische industrie in Noordelijk Vlaanderen. Zij was gekend voor de productie van speelkaarten, kinderprenten, religieuze werken enz. De Historische Drukkerij bezit hiervan tal van voorbeelden. Het "opzoekingscentrum"

biedt ook de mogelijkheid om informatie over de oude boekdrukkunst te vergaren. Een uitgebreide collectie grafische vakboeken, machine- en lettercatalogi kan op verzoek worden geraadpleegd.

Praktisch : Toegang enkel na afspraak per telefoon of e-mail.
Adres: Steenweg op Mol 84 te 2300 Turnhout. Telefoon: 014/42.00.34.

E-mail: info@historischedrukkerij.be Website: www.historischedrukkerij.be

Patrick VIAENE,
vrij naar de museumfolder.

ENAME EXPERTISECENTRUM VOOR ERFGOEDONTSLUITING ZOEKT INFORMATIE OVER INDUSTRIEEL ERFGOED TE RONSE

Onlangs werd SIWE gecontacteerd door Willem Derde, werkzaam op het Ename Expertisecentrum voor Erfgoedontsluiting vzw. Deze werkt momenteel aan een studie betreffende het industrieel en ander cultureel erfgoed van Ronse. Wie goed thuis is in de

materie kan hem bereiken op telefoonnummer 055/33.17.34 of via

www.enamecenter.org

willem.derde@enamecenter.org

EEN BEZOEK ACHTER DE TRALIES TE TONGEREN !

In 2005 ging de gevangenis van Tongeren (daterend van 1844) dicht. Vanaf nu kan ook de bezoeker een kijkje nemen achter de tralies, in de lege cellen, de doucheruimtes, de directiekamer, enz. Getuigenissen van gevangenen en bewakers nemen je mee in het gevangenisregime van vroeger. Ervaar de beklemmende sfeer, de eentonige regelmaat, het traag tikken van de tijd. Schoolprogramma's zijn verkrijgbaar op aanvraag, nocturnes zijn eveneens mogelijk na aanvraag !

Praktisch: alle informatie via 012/67.03.30 of via gevangenis@limburg.be

Adres: Gevangenis Tongeren, Wijngaardstraat 65, 3700 Tongeren.

Patrick VIAENE, vrij naar de museumbrochure "Kom eens kijken"

ERFGOEDNIEUWTJES EN BESPREKING VAN ACTIVITEITEN

EEN PLEIDOOI VOOR EEN MUSEUM VAN DE BELGISCHE SPOORWEGEN TE BRUSSEL : BELGORAIL 2010

Onlangs verspreide de heer Philippe TOUWAIDE via "Time2Time public relations" naar allerlei deskundigen en geïnteresseerden een interessante tekst waarin hij een warm pleidooi houdt voor de oprichting van een Museum van de Belgische Spoorwegen. Meer informatie over dit ambitieus

project kan bekomen worden bij deze enthousiaste verzamelaar via GSM 0477/21.07.63 of via e-mail : ph.touaide@belgacom.net

SIWE BEZOCHT "COMMUNICATIE. VAN GANZEVEER TOT COMPUTER"

De titel van deze tentoonstelling, in het Gentse Designmuseum, wekte hoge verwachtingen. Deze werden bij ons bezoek slechts gedeeltelijk ingelost.

Het begon al met storende en eigenlijk ook foute vermeldingen in de tijdstabel bij het begin van de tentoonstelling. Het ging verder met foutief of op discutabele wijze beschreven objecten. Een van deze objecten betrof een interessant exemplaar van een

zeldzame ponsbandlezer. Maar de grote rijkdom aan objecten (van vul- en balpennen over schrijfstiften en typmachines tot telefoons en "de prehistorie van ICT" met oude en nieuwe types van PC's, GSM-toestellen, enz.) en anderzijds ook de mooie opstelling maakte gelukkig één en ander goed !

Patrick VIAENE,
met dank aan André MONTALD

STOOMCENTRUM MALDEGEM : PROFICIAT

Het Stoomcentrum van Maldegem (Oost-Vlaanderen) kreeg dit jaar de Vlaamse Monumentenprijs (15000 Euro). Deze prijs komt er niet toevallig: het Stoomcentrum deed de jongste jaren aanzienlijke investeringen in een publiek-vriendelijke

infrastructuur. SIWE (waarvan onlangs nog een delegatie op bezoek was in het Stoomcentrum te Maldegem) feliciteert de winnaar en wenst alle verder succes !

AALSTERSE MOUTERIJ DE WOLF-COSYNS WORDEN LOFTS

Het indrukwekkend complex van de Mouterij De Wolf-Cosyns langs de Dender in het centrum van Aalst (Fritz De Wolfkaai) worden heden verbouwd tot lofts. In tegenstelling tot talrijke "verloftingen", onder meer te Gent en Antwerpen, is de

bouwpromotor hier iets zorgzamer en erfgoed-scrupuleuzer te werk gegaan. Interessant is dat ook de structuur van de naoorlogse silotorens behouden blijft en tot woonruimten zal herbestemd worden.

Patrick VIAENE

ROLLEND, RIJDEND EN VLIEGEND ERFGOED : REIZENDE INFOTENTONSTELLING DOOR VCM

Op 16 september jl. werd in MAHYMOBILES te Leuze-en-Hainaut (Henegouwen) door VCM (Contactforum voor Erfgoedverenigingen) een Rondetafel georganiseerd over het behoud van het "Rollend, rijdend en vliegend erfgoed". Het project en de reizende infotentoonstelling kreeg de sprekende ondertitel "Van autopod tot straaljager, van hondekar tot tonnenkraan" mee. Annelien d'HOINE, projectcoördinator, gaf een uitgebreide toelichting. Evenals een aantal externe deskundigen, Paul Van Heesvelde, Bart Van der Hert en Jaap Nieweg (NL). Daarop volgde een debat met alle aanwezigen, waaronder SIWE-erevoorzitter André Cresens. Last but not least gaf Ivan Mahy, de onvermoeibare en dynamische initiator van Mahymobiles een rondleiding doorheen de collectie Mahymobiles. Het SIWE-bestuur, dat door andere verplichtingen helaas niet aanwezig kon zijn, werd herhaaldelijk bevraagd tijdens de realisatie van het project. SIWE is erg verheugd dat op

deskundige wijze werk gemaakt werd en wordt van het minutieus in kaart brengen van alle betrokken actoren en vooral van de belangrijkste problemen waarmee deze actoren in hun werking geconfronteerd werden en worden. Deze actoren bestaan zowel uit musea als verenigingen met een museale werking alsook uit "verenigingen voor dynamisch behoud" (onder meer de "uitbaters" van museumspoorlijnen) : een zeer uitgebreid netwerk, geruggesteund door ontelbare vrijwilligers.

In de interessante VCM-brochure, verspreid naar aanleiding van de Rondetafel, worden ook de steunpunten voor deze sterk vertakte sector, waaronder SIWE vzw, vermeld.

Meer informatie : VCM – Contactforum voor Erfgoedverenigingen vzw, Erfgoedhuis Den Wolsack, Oude Beurs 27 te 2000 Antwerpen. Tel.: 03/212.29.60 Email : info@vcmcontactforum.be / www.vcmcontactforum.be

Patrick VIAENE

ELEKTRISCHE TORENKRAAN SCHEEPSWERF BOEL BESCHERMD ALS MONUMENT

Op 22 juni 2004 werd de elektrische torenkraan, inclusief alle toebehoren, van de voormalige scheepswerf Boel te Temse, beschermd als Monument. Het gaat hier om een belangrijk en zichtbepalend relict van de voormalige scheepswerf (1829-1994). De overige installaties werden na de stillegging van het bedrijf bijna allemaal gesloopt. Het bedrijf kende zijn hoogste bloei kort na de Tweede Wereldoorlog tot omstreeks 1970. In 1991 werd NV. BOELWERF een eerste maal failliet verklaard. Alle pogingen ten spijt om het bedrijf van de ondergang te redden werd in 1994 het definitief faillissement uitgesproken. Op de terreinen verrijst heden een nieuwe woon- en bedrijfzone.

De beschermde torenkraan werd gebouwd in 1957 door de constructeurs Groot-Hensen Rotterdam en Nobels-Pelman (Sint-Niklaas) in opdracht van Cockerill-Yards (Hoboken). Ze bestaat uit een vakwerkconstructie en een gelaste constructie uit staal (het portaalgedeelte dat de eigenlijke torenkraan draagt). De kraan werd in 1983 overgebracht naar de Boelwerf, ontdaan van zijn wielen en vervolgens vastgezet op de (reeds bestaande) kraanbaan met sporen (die niet mee beschermd werden). De torenkraan wordt bediend door middel van elektrische motoren vanuit een cabine, die gemonteerd is voor de machinekamer. De verplaatsbare bedrijfslast bedraagt maximaal 40 ton. De mast is 48 meter hoog en de giek is 45 meter lang. De torenkraan van Temse, de laatste van de tientallen grote en kleine kranen op de

scheepswerf, is een zeldzaam voorbeeld van een ooit veelvuldig gebruikt kraantype, dat ingezet werd op grote zeescheepswerven langs de Schelde en andere Europese rivieren.

Meer informatie kan men lezen in volgende bijdrage : SNAUWAERT Livia, *Elektrische torenkraan van de voormalige scheepswerf Boel, Dijkstraat Temse*. In: Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen. Monumentenzorg en Cultuurpatrimonium 2004. Gent, (Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen) 2005, p. 323-324.

Over de geschiedenis van de NV BOELWERF werd in 1998-1999 door Jan VROMMAN (en in productie van "Het Gematigd Zeeklimaat") een driedelige documentaire gerealiseerd, getiteld "Zolang er Scheepsbouwers Zingen" Deel 1 : Champagne !1829-1969, Deel 2 : Roes... 1969-1986, Deel 3 : Zwarte kop... 1986-1997. Deze documentaire geeft een zeer precies beeld over het bouwen van schepen en vooral over de multidisciplinaire teamgeest en arbeiderssolidariteit die er nodig waren om deze gigantische constructies te realiseren Contactadres van de maker, vermeld op onze videocassettes : Jan VROMMAN, Gasstraat 50, B-1020 Brussel. Tel.: 02/479.39.79. Zelf kochten we deze videocassetten aan bij het ABVV op de Vrijdagsmarkt te Gent.

Patrick VIAENE

AARDEWERK VAN DE POTTENBAKKERIJ DUPONT TE POPERINGE

Op 7 oktober jl. organiseerde Volkskunde West-Vlaanderen vzw deze interessante studiedag te Poperinge, in het kader van de gelijknamige tentoonstelling. SIWE bezocht de tentoonstelling. Het Poperings aardewerk heeft een heel oude traditie. Vanuit de abdij van Sint-Omaars, waarvan Poperinge in de middeleeuwen afhing, werd de aardewerkkunst geïntroduceerd in de "hoppestad". Specialiteiten waren gebruiksaardewerk, hoog

versierd aardewerk en decoratieve vloertegels. De aanwezigheid van roodbakkende klei in de Poperingse bodem was niet vreemd aan de bloei van deze bedrijfstak. De pottenbakkerij Dupont bleef van alle ateliers het langst in bedrijf. Naar aanleiding van de manifestatie "Het aardewerk van de pottenbakkerij Dupont" verscheen een publicatie, nog verkrijgbaar o.m. in de Toeristische Dienst van Poperinge.

Patrick VIAENE

HARDY-VLIEGTUIGHANGARS TE GRIMBERGEN WORDEN BESCHERMD

Een van de meest originele constructies die kort na de Tweede Wereldoorlog in Vlaanderen opgericht werd is ongetwijfeld de twee circulaire vliegtuighangars (1947) op het vliegveld van Grimbergen (Vlaams-Brabant). Deze constructies van A. Hardy zijn ruim tien jaar ouder dan sommige aanverwante constructies op de Wereldtentoonstelling te Brussel, ouder ook dan de meeste schaalbetonnen realisaties van architect Eero Saarinen (Verenigde Staten) of van Felix Candela (Mexico). Een delegatie van SIWE bezocht een paar jaren geleden deze unieke constructies in het gezelschap van Prof. L. Van Santvoort, N. Poulain en leden van Interbellum vzw en ... vergaapten zich aan de elegantie van buitengewone betonconstructies. De (R.)U.G. (Werkgroep Vlees en Beton) publiceerde overigens een aantal jaren geleden een zeer verzorgde publicatie volledig gewijd aan

leven en werk van Alfred Hardy (1900-1965), de ontwerper van deze unieke (nog dagelijks gebruikte) hangars.

De hangars mogen voor het Vlaamse publiek relatief onbekend zijn, aan adelbrieven hebben ze geen gebrek. Reeds in 1964 werden foto's van deze constructies als enige Belgische realisatie tentoongesteld in "Twentieth Century Engineering" in het Museum of Modern Art in New York en werden er geprezen als een synthese tussen vorm en constructie. Voorzitter van het vliegveld René Van Campenhout noemde (in De Morgen van 9/09/2006) "het onderhoud van de hangars onbetaalbaar. Alleen al de vernieuwing van de rails waar de hangarpoorten over glijden kost 62.500 Euro per stuk". De bescherming als Monument opent dus perspectieven en komt juist op tijd.

Patrick VIAENE

EEN UNIEKE TENTOONSTELLING OVER DE GESCHIEDENIS VAN SPORT EN SPORTARCHITECTUUR TE BRUSSEL

Onder de titel "Sneller, hoger, sterker" werd naar aanleiding van de Brusselse Open Monumentendagen 2006 een opmerkelijke tentoonstelling en publicatie gerealiseerd in de Sint-Gorikshallen te Brussel. Realisator was A.A.M. of "Archives d'Architecture Moderne", zeker niet aan hun proefstuk toe inzake het onderwerp! Voor de eerste keer werd een zo uitgebreid overzicht geboden (aan de hand van bouwplannen, schaalmodellen, historische en actuele foto's en realia) over de impact in het Brusselse stadsbeeld van de allerhande vormen van sportbeoefening

Maneges, thermen, voetbalstadions, zwembaden en "omnisportzalen" hebben aan de basis gelegen van architecturale en bouwtechnische innovaties. Daarnaast getuigen zij van de groeiende impact van zowel de competitiesport als de "volksporten" vanaf de 19de eeuw tot op vandaag.

De tentoonstelling sloot haar deuren op 5 november jl. maar de schitterende catalogus getiteld "Sneller, hoger, sterker, sportarchitectuur in Brussel" is uiteraard nog in de betere boekhandel verkrijgbaar: een absolute aanrader!

Patrick VIAENE

BELEEF DE MIJNSTREEK

100 jaar geleden was de mijnstreek een uitgestrekt heidelandschap met hier en daar een kleine boerderij of piepklein dorp. De opkomst van de mijnindustrie zorgde voor een gigantische ontwikkeling.

Vandaag kan je proeven van de rijke geschiedenis van de koolmijnen en het levendig karakter van de cités. Met gespecialiseerde gidsen ga je recht naar het erfgoed: binnen in gebouwen of plaatsen die anders gesloten blijven (mijngebouwen, gebedshuizen, de villa van de directeur, de woning van de arbeider,...)

Er is een nieuwe manier om dit alles te beleven:

- Ga je graag bij iemand op bezoek voor een persoonlijke ontmoeting, dan is SLEUTELFIGUREN iets voor jou.

Genkenaren nemen je anderhalf uur op sleeptouw in hun eigen huis, tuin, straat, wijk, clubhuis of gebedshuis. Je ontdekt een stuk van de wereld aan de hand van hun levensverhaal en beleeft gedurende anderhalf uur een ontmoeting om nooit te vergeten. Deze toegewijde vrijwilligers kan je vragen stellen over hun leven in Genk, vroeger en vandaag. Vandaag zijn zij jouw gastheer of gastvrouw.

Reservatie:

Het Vervolg 089/86 58 86

info@hetvervolg.org

Bezoek:

6 euro per persoon (inclusief drankje)

Maximaal 5 deelnemers per ontmoeting

Duur van de ontmoeting: +- anderhalf uur

•Regiotours brengen je dagelijks doorheen de streek met minibus of autocar.

Met een kleine groep (maximaal 8 personen) krijg je een exclusieve kijk op het erfgoed van de koolmijnen. Mooie tuinvijken, machtige industriegebouwen, zuiderse winkels vol geuren en smaken. Vergane glorie en een hedendaagse smeltkroes van culturen. Voor grotere groepen zijn er speciale autocar-routes en voor exclusieve gezelschappen, maken ze een aanbod op maat, de executive tour.

Alle informatie en reservaties:

Het Vervolg

089/86 58 86

info@hetvervolg.org

Chris Crombé

NATIONAAL HOPMUSEUM

Op 20 oktober heropende het Hopmuseum te Poperinge zijn deuren.

Het Poperinges hopmuseum is een schoolvoorbeeld van industriële archeologie en is gevestigd in het Stadschaal-complex waar hop tot eind jaren zestig gewogen, gekeurd en geperst werd.

In 1975 nam het toenmalig Stadsbestuur het initiatief om een hopmuseum te openen in Poperinge. Deze streek levert ongeveer driekwart van de nationale hopoogst.

De nodige collectiestukken en fotografie werd bij lokale hoptelers verzameld en voor het publiek toegankelijk gemaakt vanaf 1980. En met succes: tijdens de topjaren haalde het museum probleemloos 25000 bezoekers.

De verwachtingen van de bezoekers evolueerden ondertussen: soepeler openingsuren, een cafetaria, presentaties, enz... Maar het hopmuseum bleef wat het was, het kreeg dan ook

een folkloristisch karakter en het déjà-vu effect sloeg toe. Het aantal bezoekers daalde zienderogen en het huidig Stadsbestuur beseftte dat renovatie naar vorm en inhoud noodzakelijk werd.

Er werden bouwfysische ingrepen gedaan en de bestaande collectie werd uitgebreid en op moderne wijze voorgesteld.

Informatie:

Gasthuisstraat 71

8970 Poperinge

tel 057 33 79 22

e-mail: hopmuseum@poperinge.be

<http://www.poperinge.be/hopmuseum/>

Chris Crombé

ANTWERPSE BOERENTOREN WORDT 75

Naar aanleiding van het 75-jarige bestaan van de boerentoren viert Antwerpen feest.

Er komt een heus volksfeest, er worden twee ruime tentoonstellingen opgezet, de panoramazaal op de 25ste verdieping gaat tijdelijk weer open en er kunnen Torentours worden gemaakt.

Inlichtingen en reservatie

Tel: 03 232 01 03 en www.hoger.be

De Morgen, donderdag 24 augustus

ZILVER UIT ANTWERPEN

Voor de tentoonstelling Zilver uit Antwerpen, brengt het Zilvermuseum voor het eerst het edelsmeedwerk uit diverse Antwerpse stedelijke en provinciale collecties in het Zilvermuseum Sterckshof samen. De bijna 300 geselecteerde voorwerpen geven een schitterend beeld van jaren intensief verzamelen. Via zorgvuldig uitgekozen thema's maakt de bezoeker kennis met de topstukken van de Antwerpse musea.

De tentoonstelling loopt van 1 oktober 2006 tot en met 7 januari 2007

Van dinsdag tot en met zondag, van 10 tot 17.30 uur

Zilvermuseum Sterckshof

Hooftvunderlei 160

B-2100 Deurne

t: 03 - 360.52.52

f: 03 - 360.52.53

<http://www.zilvermuseum.be>

Chris Crombé

GANJIFA. DE WONDERE WERELD VAN DE INDISCHE SPEELKAART.

De tentoonstelling "**Ganjifa. De wondere wereld van de Indische speelkaart.**" toont alle aspecten van de traditionele Indische speelkaart. De verschillende soorten kaarten en regionale variëteiten, de goedkope, eenvoudige spellen en de luxueuze, dure uitvoeringen; kaartendozen in alle mogelijke vormen en kleuren en het contrast tussen de oude, ambachtelijke werkwijze en het nieuwe, verwesterde productieproces komen allemaal aan bod.

Tentoonstelling: Ganjifa. De wondere wereld van de Indische speelkaart

Periode: van 20 oktober 2006 tot 6 mei 2007

Locatie: Nationaal Museum van de Speelkaart – TRAM 41

Druivenstraat

Turnhout

Wat: tentoonstelling over de geschiedenis en de fabricage van de Indische speelkaart

Meer info:

www.tram41.be – 014 41 56 21

Chris Crombé

'T GROM: EEN NIEUW GROENTENMUSEUM OPENDE ZIJN DEUREN

Vlaanderen kreeg op 16 september zijn eerste groentemuseum.

't Grom situeert zich op de site Midzeelhoeve, waarvan de twee 18de eeuwse langgevelhoeves beschermd zijn als monument. Oorspronkelijk waren het pachthoeves van de abdij Roosendael.

Vandaag is de site eigendom van de gemeente Sint-Katelijne-Waver die ze in erfpacht heeft gegeven aan de vzw Midzeelhoeve.

In 2003 begon de vzw, met de steun van Europa, de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Antwerpen, de gemeente en Toerisme Vlaanderen, aan de bouw van een nieuwe schuur. Bovendien werden de oude schuren gerestaureerd. Het geheel kreeg een nieuwe bestemming.

't Grom is in de eerste plaats een museum waar het waardevol tuinbouwerfgoed op een interactieve manier wordt ontsloten. In de tentoonstelling staan twee onderwerpen centraal: de grond, het zaad, de gezondheid en de geschiedenis van de eetcultuur.

Informatie

't Grom

Midzelen 25a

2860 Sint-Katelijne-Waver

015 31.50.55

e-mail: info@tgrom.be

<http://www.tgrom.be>

Chris Crombé

TOERISME-EREMERK VOOR DE OUDE KAASMAKERIJ TE PASSENDALE.

Robert Donck (74), initiatiefnemer en stichter-voorzitter van de Oude Kaasmakerij in Passendale, heeft het toerisme-eremerk gekregen. Dat wordt sinds 1991 jaarlijks uitgereikt door de [Academie voor de Streekgebonden Gastronomie](#). In 1963 viel het doek over deze historische locatie, maar in 1995 werd de kaasmakerij beschermd als monument. Drie jaar geleden werd er een museum in gehuisvest. Dat vertelt het verhaal van de kaasproductie tijdens het Interbellum. Robert Donck en de Oude Kaasmakerij krijgen het eremerk - genoemd naar ASG-stichter Jan Lambin - voor de interactieve manier waarop dit familiaal erfgoed in Passendale werd

bewaard en uitgebouwd tot een volwaardige toeristische attractie met nationale uitstraling rond kaas en kaasproductie. Robert Donck, geboren in 1932, kreeg het kaasmaken met de paplepel ingegeven. Hij kwam in 1970 aan het hoofd van de [Kaasmakerij Passendale](#). Hij bouwde het assortiment uit met specialiteitskazen als Wijnendale en Père Joseph. Donck kan beschouwd worden als een pionier op de nichemarkt van de Belgische specialiteitskazen. In 1978 zag de eerste Passendale het levenslicht. In de jaren negentig rijpten de plannen voor een kaasmuseum in de Oude Kaasmakerij.

Chris Crombé

15-09-2006 HET MAS LEGT ZIJN EERSTE STEEN

Op 15 september 2006, hebben minister-president Yves Leterme, Vlaams minister voor Cultuur Bert Anciaux, burgemeester Patrick Janssens en schepenen voor Cultuur Philip Heylen, in aanwezigheid van o.a. Eric Antonis, de architecten Willem-Jan Neutelings en Michiel Riedijk, Vlaams minister Dirk Van Mechelen, provinciegouverneur Camille Paulus en het college van burgemeester en schepenen, de eerste steen gelegd van het MAS. Ook de ambassadeur van de VS woonde de plechtigheid bij, samen met nog ca. 200 andere betrokkenen.

Aan de eerstesteenlegging ging een ceremonie vooraf.

De verschillende prominenten onder-tekenden een perkament. Dat werd vervolgens in een urn geplaatst, samen met geld, kranten van 14 september 2006, tijdschriften, maar ook met een das van Philip Heylen, een cd-rom van een diversiteitsproject

tijdens de Tall Ships Race van Patrick Janssens en de speech van Bert Anciaux. De urn werd ingemetseld voor het nageslacht en vervolgens werd de gedenkplaat onthuld. Om de hoogte van het MAS te kunnen inschatten trokken twee kranen een dwarsbalk tot op 60 meter hoogte. Voor de bouw van het museum slaan de aannemers Interbuild, Willemen en Cordeel de handen in elkaar. Bouwheer is het gemeentelijk vastgoedbedrijf AG Vespa. Binnenkort worden tweehonderd palen tot vijftien meter in de grond geheid om de structuur van het gebouw te schragen. De schatting is dat er vervolgens een maand per verdieping nodig is, waardoor de ruwbouw over ongeveer een jaar klaar zal zijn. De oplevering van het gebouw is gepland voor oktober 2008 en daarna kan de verhuis van ruim 370.000 objecten beginnen.

Chris Crombé

Bron: MAS FLASH

NIEUWE DIRECTEUR IN HET MUSEUM VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE WETENSCHAPPEN.

Met ingang van 1 oktober 2006 wordt Prof. Danny Segers de nieuwe directeur-diensthooft van het Museum voor de Geschiedenis van de Wetenschappen. Hij volgt Prof. Jos Uyttenhoven op die met pensioen gaat.

SIWE wenst beiden een succesvolle toekomst.

e-mail: ScienceMuseum@UGent.be

[http:// www.ScienceMuseum.UGent.be](http://www.ScienceMuseum.UGent.be)

Chris Crombé

ERFGOED IS HOT. DE SECTOR BIEDT STEEDS MEER WERKGELEGENHEID.

Heel wat afgestudeerde historici komen niet terecht in de zuiver wetenschappelijke academische wereld, maar vinden een baan in de erfgoedsector. Om hen hierop voor te bereiden, biedt de KU Brussel vanaf dit jaar het vak erfgoedstudies aan. "Ik wil historici

uit hun ivoren toren halen en hen leren de vertaalslag te maken naar de hedendaagse maatschappij" zegt prof. Marc Jacobs.

Chris Crombé

Bron: Brussel Deze Week, 28 september 2006

TOPSTUKKENDECREET : PROEFLIJST (ROEREND) INDUSTRIEEL ERFGOED

SIWE vzw diende bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zeer recentelijk een aanvraag in om de Proeflijst Industrieel Erfgoed samen te stellen in het kader van het Topstukkendecreet. Doel is het samenstellen van een

onderbouwde en geargumenteerde lijst van de allerbelangrijkste componenten van het (roerend) industrieel erfgoed in Vlaanderen.

Wordt hopelijk vervolgd !

Patrick VIAENE

UITVINDERSKRONIEK : VAN ALLES IS ER EEN ALLEREERSTE !

We staan er niet bij stil maar alle toestellen die we gebruiken is mensenwerk en heeft een "datum van uitgave" of beter gezegd uitvinding. Veel van die jaartallen zijn uiteraard relatief en doen soms de waarheid een beetje geweld aan. Maar toch zijn ze indicatief : de E-mail is 35 jaar oud, de GSM is hooguit 50 jaar oud, parkeermeters zijn er al vanaf 1932. En in het Oude Rome werden er reeks een soort van kranten gelezen...

Eerste PAPIER

De oude Egyptenaren gebruikten vanaf 2400 voor Christus papyrus om op te schrijven. Het vroegste papier, dat ons modern papier benadert, werd gebruikt in de tweede eeuw van onze tijdrekening in China. In de achtste eeuw kwam reeds papier voor in het Midden Oosten (onder meer in Bagdad). Vandaar veroverde papier langzaam de rest van de wereld. Perkament was in de middeleeuwen de duurzame drager voor geschreven boodschappen, pas na 1450 werd papier stap na stap veralgemeend...

Eerste POSTBEDELING

Post per duif werd reeds gebruikt door de Sumeriërs, maar de post zoals wij die kennen dateert hooguit van de 16de eeuw. Hendrik VIII introduceerde de "Royal Mail" in 1516. De post was toen uiteraard nog een private dienst, voorbehouden voor het Koninklijk Hof.

Eerste E-MAIL

De eerste e-mail werd in 1971 verstuurd. Het systeem werd op punt gesteld door Ray Tomlinson. Het @-symbool werd door deze uitvinder gekozen om aan te geven wie zich "aan" de computer bevond !

Eerste X-STRALEN

Terwijl hij de eigenschappen van licht aan het onderzoeken was in zijn laboratorium aan de universiteit van Würzburg (Duitsland), ontdekte William Conrad Röntgen X-stralen. Kort nadien, in 1896, was de wereld in de greep van een ware X-stralenmanie, en korte tijd later werden ze gebruikt om diagnoses te stellen. De allereerste X-stralenfoto was de linkerhand van Röntgens vrouw...

Eerste KOELKAST

In het oude India, Egypte, Griekenland en Rome maakten rijke burgers reeds gebruik van sneeuw- en ijskelders, putten in de grond die werden afgedekt met stro en hout. IJs uit de bergen kon er maandenlang in bewaard worden. De eerste

huiskoelkast werd in 1834 ontwikkeld door de Amerikaan Jacob Perkins. om de machine te doen werken moest je manueel een pomp bedienen. Deze produceerde warmte, die omgezet werd in warmteverlies tussen twee kamers. De machine was geen succes omdat het zo lang duurde voor de temperatuur naar beneden gebracht was om dranken en voedingswaren fris te houden. De eerste commercieel succesvolle koelkast werd pas geproduceerd omstreeks 1916.

Eerste VAATWASMACHINE

De Amerikaan Joel Houghton ontwikkelde de eerste vaatwasmachine in 1850. Hij nam een patent op een houten machine (met een wiel dat je met de hand moest bedienen) en die water spatte op vuile borden. Een hele tijd later, in 1886, bedacht Josephine Cochrane een eigen vaatwasmachine, omdat ze niet tevreden was met de manier waarop haar bedienden haar porseleinen servies behandelden. Deze machine bestond uit compartimenten in metaaldraad waarin het vuile porselein werd geplaatst. Die werden vervolgens bevestigd op een wiel binnen in een koperen heetwaterketel. Het wiel werd mechanisch aangedreven, terwijl heet zeepwater het porselein reinigde. De machine kende een doorbraak in hotel en restaurants.

Eerste WOLKENKRABBER

De eerste wolkenkrabber was het gebouw van de "Home Insurance Company" in Chicago uit 1885. De Engelse term "skyscraper" werd voor het eerst gebruikt in de jaren 1880 voor gebouwen van 10 à 20 verdiepingen hoog. Tegenwoordig is de term vooral in gebruik voor veel hogere gebouwen, zeg maar vanaf 40 verdiepingen.

Eerste TELEVISIE

In 1884 vond de Pruisische geleerde Paul Gottlieb Nipkow een manier uit om beelden via draad door te sturen met behulp van roterende metalen schijven. hij kreeg een patent, uitgereikt door het keizerlijke patentbureau in Berlijn, maar is er nooit in geslaagd om het systeem te demonstreren. Televisie werd voor het eerst getoond door John Logie Baird in 1926, in het warenhuis Selfridges in Londen. Hij gebruikte een mechanisch systeem van roterende schijven, waarop hij in 1924 een patent had genomen. Bairds systeem werd overgenomen door de BBC in 1929, maar werd in 1937 vervangen door het volledig elektronische Amerikaanse systeem, dat werd uitgedacht door Philo T. Farnsworth.

Patrick VIAENE,

Vrij naar "De Morgen", 28 oktober 2006 .

STOPZETTING VAN DE FEBELRAIL AGENDA

De Algemene Vergadering van Feberail heeft beslist dat de Feberail Agenda na 26 jaar en 106 nummers zal ophouden te bestaan. De belangstelling was sterk gedaald door de opkomst van het Internet en door de opname van een rubriek agenda in diverse tijdschriften.

Ter vervanging van de papieren agenda zal op de website van Feberail – www.febelrail.be – een kalender met een overzicht van de activiteiten, initiatieven en eventuele publicaties van de aangesloten verenigingen bijgehouden worden, met links die doorverwijzen naar hun websites.

Federal zal er ook voor zorgen dat aankondigingen van nieuwe activiteiten per e-mail verzonden worden naar de bestuursleden van alle leden-verenigingen en naar de redactieleden van de verenigingsbladen, zodat de informatie gemakkelijk kan verspreid worden. Feberail kan deze berichten ook doorzenden naar individuele geïnteresseerden; het volstaat om u e-mail adres mee te delen aan info@feberail.be.

Chris Crombé
naar een mededeling van Jef Van Olmen, V.U. Feberail Agenda

INTERNATIONAAL NIEUWS

INCUNA

Van 27 tot 30 september 2006 organiseerde de dynamische vereniging INCUNA (Industria, Cultura, Naturaleza) in Asturië (Spanje) voor de achtste keer een internationaal congres over industrieel erfgoed i.s.m. tal van plaatselijke verenigingen en onder auspiciën van het TICCIH. SIWE was uitgenodigd maar kon er wegens andere verplichtingen niet bij zijn. We kijken al uit naar de handelingen van dit congres met als hoofdthema “water

als werelderfgoed”. De lezers vinden meer hierover, ook over de werking van INCUNA algemeen, op de website www.incuna.org. INCUNA is o.m. bereikbaar via email : incuna@arrakis.es. Het postadres van INCUNA is : C./Muralla, 3 entlo, E-33202 Gijon, Asturias – Spanje.

Patrick VIAENE

BIGSTUFF 2007

Van 24 tot 27 september 2007 gaat in het Deutsches Bergbaumuseum te Bochum en met medewerking van het Westfälisches Industriemuseum Dortmund een internationaal Congres door over wat ik zou omschrijven als “Grootschalig Industrieel Erfgoed”. Zoals bekend is dit grootschalig en vooral 20ste eeuwse erfgoed moeilijk om te bewaren en te valoriseren, om evidente redenen. Toch zal ook een representatief deel van “grote gehelen” uit de laatste eeuw dienen behouden te worden,

willen de industrieel archeologen van nu niet door toekomstige generaties het etiket “geschiedenisvervalsers” opgeprikt krijgen ! De organisatoren (coördinatie : Dr. Stefan Brueggershoff, Kornelius Götz en Norbert Tempel) zijn experts op dit gebied en leggen hun volle intellectueel gewicht in de weegschaal om dit congres tot een onvergetelijke bijeenkomst (met Engels als voertaal) te verheffen ! Allen daarheen ! Contact : bigstuff07@bergbaumuseum.de / <http://www.bergbaumuseum.de>

Patrick VIAENE

EEN TOEKOMST VOOR BATTERSEA POWER STATION !

Battersea Power Station, één van de beroemdste symbolen van Londen, die in 1983 buiten werking werd gesteld, wordt omgebouwd tot een woon-, kantoor- en hotelcomplex waar kunst veel ruimte zal krijgen. De Chinees-Britse eigenaar wil er een rivaal van de “Tate Modern” van maken. Wordt zeker vervolgd. Meer info : zie www.thepowerstation.co.uk en www.batterseapowerstation.org.uk Positief is alleszins dat het beroemde, uit 1933

daterende silhouet van de centrale, o.m. in 1977 wereldbekend geworden als blikvanger op de hoes van de elpee “Animals” van Pink Floyd, bewaard zal worden. Dit was tot voor kort zeker geen evidentie, gezien de schaal en navenante prijs om met het gigantische gebouw iets te ondernemen.

Patrick VIAENE

ONDER DE LEESLAMP

BIBLIOGRAFIE INDUSTRIEEL EN WETENSCHAPPELIJK ERFGOED IN BELGIË, NAJAAR 2006 : EEN SELECTIE

Hierna volgen een 65-tal titels van interessante, voor het overgrote deel recent verschenen boeken of tijdschriftartikels, met nadruk op industrieel en wetenschappelijk erfgoed (in een ruime betekenis) in Vlaanderen en Brussel. Een aantal titels hebben ook betrekking op Wallonië, een aantal andere betreffen referentiewerken, gepubliceerd in het buitenland. De annotaties in cursief hebben betrekking op commentaar vanwege de samensteller.

Een uitgebreide bibliografie over hetzelfde domein (IWE, industrieel en wetenschappelijk erfgoed) verscheen in 15 delen van 1991 tot 2006 in TIC, het Tijdschrift voor Industriële Cultuur, uitgegeven door VIAT (de Gentse Vereniging voor Industriële Archeologie en Textiel vzw). Deze door mezelf samengestelde bibliografische bestanden, waarvan Prof. Peter Scholliers (V.U.B.) en ikzelf de initiatoren waren, werden ook digitaal ontsloten en zijn raadpleegbaar op website www.viat.be. Onderstaande titels staan vooralsnog niet op de net vermelde gedigitaliseerde bibliografie.

ANTONISSEN Geert, Philipssite. Philipssite 4 <Leuven>. In : Import // Export. Open Monumentendag Leuven, zondag 10 september 2006, p. 22-23. *Interessante informatie over de herbestemming van "Philips" te Leuven.*

ANDRE Jacques, BERTRAND Dominique, GOFFIN Hedwige, Bois-du-Luc. Une vie nouvelle pour une cité minière du XIXe siècle. Namur, (Erasmé) 2006. *Buitengewoon overzicht over 3 eeuwen plaatselijke mijnbouwactiviteit en de huidige herbestemming van de koolmijn en mijnwerkersnederzetting tot respectievelijk museum en sociale woningen.*

BADOT Frans, DE BRUYNE Ch., Mémoire d'un peuple oublié. Bois d'Haine, (Ch. De Bruyne) 1972. *Ontroerende en poëtische fotoreportage over het Waalse mijn- en staalbekken, bibliofiele rareiteit.*

BAILLEUIL Beatrix, Het pottenbakkersatelier <Charles> Maes te Gent. Interbellum – Cahier nr. 15. Gent, (Interbellum vzw) 2006. *Zeer degelijke studie over een nagenoeg onbekende pottenbakkerij, gepubliceerd in de bekende reeks "Cahiers" van de in Gent gevestigde vereniging Interbellum.*

BECUWE Frank, Bouwhistorische nota van de Goethalsmolen te Wakken. In : Molenecho's jg. 34, 2006, nr. 3, p. 195-206. *Schoolvoorbeeld van wetenschappelijk onderbouwd historisch onderzoek over een weinig bekende Vlaamse molen.*

BECUWE Frank, VANDEWALLE Chris, DUFLOU Bernard, De bierbrouwerijen in Vlaanderen in de 19de en 20ste eeuw. <Syllabus>. Kortrijk, (West-Vlaamse Gidsenkring Kortrijk-Menen vzw / Westhoek-Monumenten vzw / Vlaamse Confrerie Gilde

van sint-Arnoldus) 2006. *Syllabus gepubliceerd door de enige gidsenvereniging in Vlaanderen, die in haar vormingsactiviteiten ruime aandacht heeft voor industrieel erfgoed.*

BERTELS Inge, Gelieve de bouwwerf te verlaten. Aannemers voor openbare werken in het negentiende eeuwse Antwerpen. In : Erfgoed van Industrie en Techniek, Vlaams-Nederlands tijdschrift, 15de jg. sept. 2006, p. 78-89.

BRAET Johan, Geschiedenis van de brouwerij De Leeuw in Aartrijke. Zedelgem, (Gemeentebestuur Zedelgem) 2006. *Buitengewoon verzorgde en degelijke uitgave, die wij aan al onze leden ten sterkste aanbevelen.*

DAVID Dieter, De herbestemming van brouwerij De Leeuw te Aartrijke (Zedelgem). In : Erfgoed van Industrie en Techniek. Jg. 15, nr. 2, juni 2006, p. 66-68.

DAVID Dieter, Het Wielermuseum in Roeselare. In : Erfgoed van Industrie en Techniek. Jg. 15, nr. 2, juni 2006, p. 70-71.

DEBURGHGRAEVE Tom, DE MOOR Dirk, GOES Bregje, VAN PRAET Johan, Stad in bedrijf. Roubaix, Temse, Genk, Boom, Gent. Tielt, (Lannoo / Weekend Knack) 2006. *Interessant als eerste kennismaking met het industriële erfgoed in een aantal steden met een legendarisch industrieel verleden en rijk industriële erfgoed.*

DECONINCK Els, Het kanaal Leuven-Dijle. De Leuvense Vaart als cultureel erfgoed. Leuven, (Provincie Vlaams-Brabant) 2000. *Onvolkomen (er komen een aantal storende fouten voor) maar handige en mooi uitgegeven toeristische gids.*

DE HERDT René, MENGE Sabine, Reclame - geluk vroeger en nu. Gent, (VIAT) 2006.

DE MOOR Dirk, Het brein van België. Belgen die de grenzen van wetenschap en techniek hebben verlegd. Tielt, (Lannoo) 2006. *Schitterend vulgariserend én goedkoop hardcover-boekje, waarin tal van "Belgische" uitvinders vanaf het ancien regime tot "bezig vandaag" worden belicht. Aan de uitgave werd meegewerkt door Technopolis (www.technopolis.be).*

DENEWET Lieven, De zoneoverstijgende visie op de watermolen van Ruddervoorde. In : VCM-contact, jg. 13, april-mei-juni 2006, p. 15-20.

DENEWET Lieven, Van drijvers of ketsers. Molens te Lo-Reninge. In : Molenecho's, jg. 34, nr. 2, april - juni 2006, p. 61-165.

- DENEWET Lieven, Ministeriële waardering voor onze database. Vijf jaar Belgisch Molenbestand op www.molenechos.org. In : Molenecho's jg. 34, 2006, nr. 3, p. 169.
- DENEWET Lieven, Niet Nederland maar Vlaanderen was de bakermat ! Belangrijke archiefvondst. De eerste vermelding van een poldermolen : de nog bestaande 'hoesse molen' bij Gent (1316). In : Molenecho's jg. 34, 2006, nr. 3, p. 170-190.
- DEREZ M., Een gebouw onder hoogspanning. Het elektromechanische instituut in de Vlamingenstraat (te Leuven). In : VIVL-blad, jg. 21, maart 2001, p. 4-5.
- DE RYNCK Patrick, Het levenswerk van Albert Michotte. Laboratorium Experimentele Psychologie. In : *Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen. Kunst- en erfgoedtijdschrift. Jg. 44, juni-juli 2006, nr. 3, p. 20-25. Eindelijk een themanummer van Openbaar Kunstbezit waarin kunst, cultuur en industrieel-wetenschappelijke cultuur samen beschouwd worden. Een pluim voor de uitgever !*
- DE RYNCK Patrick, Onder stoom gebracht. Thermotechnisch Instituut, alias Museum of Historical Engines. In : *Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen. Kunst- en erfgoedtijdschrift. Jg. 44, juni-juli 2006, nr. 3, p. 26-31. Zelfde commentaar*
- DESEIJN Guido, Industrialisatie op leven en dood. In Memoriam 15 september 1916. 90 jaar na de eerste tankslag. In : TIC, 3de trimester 2006 – deel 95, Cahier 39, p. 1-49.
- DEVROE An, Vanuit de Kortrijkse buik. Mensen vertellen hun verleden. In : OKV, jg. 44, augustus-september 2006, nr. 4, p. 20-22.
- DE JAEGERE Isabelle, DE CRAENE Philippe, PAUWELS Bernard, HERMAN Frank, MAYEUR Ruben e.a., Kunstwerkstede De Coene. In (Themanummer De Coene) OKV, jg. 44, augustus-september 2006, nr. 4, 2de deel, p. 2-40. *Magistrale reeks korte bijdragen over één van de belangrijkste Vlaamse meubelproducenten uit de voorbije eeuw.*
- DEWAMES-HALKIN Patricia, VANDEN EECKHOUDT Michel, Les fours à chaux de Chercq. Evocation d'une architecture industrielle défunte. Brussel, (Quo Vadis) 2001.
- DEWAMES-HALKIN Patricia, VANDEN EECKHOUDT Michel, Suikersporen. Brussel, (Quo Vadis) 2001. *Net als vorige titel een uitzonderlijk fotografische reportage door een Belgische topfotograaf, beelden in balans met bijschriften en introductietekst.*
- ELSDORF Michel, DELAIRESSE Jannik, Mines et mineurs de Wallonie. Vie quotidienne, (...). S.I., (Noir Dessin Productions) 2006.
- FINCH Vernon E.W., The Red Star Line and International Mercantile Marine Company. Antwerpen, (De Branding) 1988.
- FORTI Alain, JOOSTEN Christian, Cazier judiciaire. Marcinelle, chronique d'une catastrophe annoncée. Liège, (Editions Luc Pire) 2006.
- Gazet van de Leuvense stoof. Leuven, 2006- . Eerste (enig ?) nummer van een nieuw tijdschrift.
- GEETS Roger, Remy-site, Vaardijk <Wijgmaal>. In : Import // Export. Open Monumentendag Leuven, zondag 10 september 2006, p. 8-9.
- HAUDY Karima, VANDE VIJVER Guénaël, VANSTEENE Daisy, Baume & Marpent. De la Haine au Nil... Itinéraire d'un géant. La Louvière, (Ecomusée régional du Centre) 2006.
- HASSLER Ute, KOHLER Niklaus (red.), Das Verschwinden der Bauten des Industriealters. Berlin – Dortmund, (Ernst Wasmuth Verlag Berlin / Tübingen & Lehrstuhl Denkmalpflege und Bauforschung der Universität Dortmund) 2004. *Een basiswerk van uitzonderlijk niveau en legendarische "Deutsche Gründlichkeit".*
- JOURDAIN Virginie, L'hôtel Bellevue. Une figure moderne de l'hôtellerie de luxe bruxelloise au 19e siècle. In : Les Cahiers de La Fonderie <themanummer « toerisme », getiteld : Destination Bruxelles. Le tourisme, un secteur d'avenir.>, nr. 34, augustus 2006, p. 40-43. *Zeldzame publicatie over hotelwezen, toerisme, burgerlijke en volkse ont-spanning, zeg maar met volkscultuur – raakvlakken.*
- JOURDAIN Virginie, Contribution à l'étude de l'hôtellerie à Bruxelles aux 18-19e siècles : l'Hôtel de Bellevue (1776-1905). Dissertation de licence / Licentiaatsverhandeling. Bruxelles/ Brussel – U.L.B., 2005. (onuitgegeven).
- KUPELIAN Jacques, KUPELIAN Yvette, DENEFF Jacques (red.), Autoworld Brussels. Wereldpaleis van de Automobiel. Brussel, (Autoworld) s.d. *Handige gids omtrent de collectie van het gelijknamig automuseum en diverse aspecten van de autogeschiedenis.*
- LAUWERS Frans, Nie werm, nie willen! Antwerpen, geschiedenis van het marktlevens. Antwerpen, (Impact Publishers) 2006.
- LHERMITTE Karel, VAN EETVELDE Ilse, Vuurvast. Bakovens in Vlaanderen. Leuven, (KVLV) 2006.
- MALAQUIAS Isabel, HOMBURG Ernst, CALLAPEZ M. Elvira (eds.), Proceedings 5th International conference on History of Chemistry "Chemistry, Technology and Society" 6-10 September 2005 – Estoril – Lisbon (Portugal. Lisboa, (Sociedade Portuguesa de Quimica) 2006.
- Maldegem, Stationsplein 8, Stoomcentrum vzw. In : M&L, Jg. 25, nr. 4, juli – augustus 2006, 'Binnenkrant', p.12.

- MICHEL Nathalie, POLIART Pierre-Philippe, Bois du Cazier. L'histoire d'un symbole. S.I., (2GATHER asbl) 2006.
- Nature et espaces industriels. Terrils miniers, carrières et sablières. Après l'exploitation industrielle, le retour à la nature. Lille, (Conseil Général du Nord) 2005.
- Passeurs de mémoire : reflets d'une mémoire ouvrière de l'ouest du Brabant-Wallon. Court-Saint-Etienne, (Centre Culturel du Brabant-Wallon) 2006. *Meer informatie over deze interessante studie met veel "mondelinge geschiedenis" in het Bulletin nr. 66 van "Patrimoine Industriel Wallonie-Bruxelles asbl"*.
- PECTOR Hannah, Het Droogdokkeneiland in Antwerpen. Verleden, heden en toekomst van een havensite. In : Erfgoed van Industrie en Techniek. Jg. 15, nr. 2, juni 2006, p. 56-65. *De auteur brengt op synoptische wijze een boeiend verslag over wat zij in haar licentieverhandeling uitgebreid heeft onderzocht.*
- PECTOR Hannah, Het Droogdokkeneiland, Antwerpen. (Licentiaatsverhandeling). Gent, UG (Kunstwetenschappen) 2004.
- RAVESTEIJN Wim, KOP Jan (red.), Bouwen in de Archipel. Burgerlijke openbare werken in Nederlands-Indië en Indonesië 1800-2000. Zutphen, (De Walburg Pers), 2004.
- Réhabilitations innovantes. Innovative Sanierungen. Rehabilitaciones innovadores. Paris, (ARVHA) 2003. *Voor meer informatie, surf naar : arvha@noos.fr.*
- SCHOLLIERS Peter, Industriële archeologie in Vlaanderen. Een herdenking en tevens aanzet voor de toekomst. In : MORES, Tijdschrift voor Volkscultuur in Vlaanderen, jg. 7, 2006, nr. 3, p. 19-24.
- SCHOUPS Inge, e.a., Sint-Felixpakhuis wordt FelixArchief. Antwerpen, (Stad Antwerpen) 2006. *Handige en inhoudelijk bijzonder interessante brochure, die gratis verkrijgbaar is in het nieuwe FelixArchief.*
- SNAUWAERT Livia, Elektrische torenkraan van de voormalige scheepswerf Boel, Dijkstraat Temse. In : Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen. Monumentenzorg en Cultuurpatrimonium 2004. Gent, (Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen) 2005, p. 323-324.
- STASSEN Jean-Jacques, L'après Marcinelle. Quarante ans d'Europe sociale dans le cadre du Traité de la CECA pour l'amélioration des conditions de travail des mineurs. Protection du travail dans les mines belges après la catastrophe de Marcinelle. Blegny / Liège, (Domaine touristique de Blegny-Mine / CEFAL) 2006. <Collection Les Cahiers de Blegny-Mine>.
- STRAUWEN Ivan, MORITZ Benoit, Siège d'un géant et siège de ses ruines : les magasins généraux et les bureaux de Haine-Saint-Pierre. Quand Bourgeois travaille pour et avec Baume & Marpent. In : HAUDY Karima, VANDE VIJVER Guénaël, VANSTEENE Daisy, Baume & Marpent. De la Haine au Nil... Itinéraire d'un géant. La Louvière, (Ecomusée régional du Centre) 2006, p. 101-109.
- TOELEN Toon, De graanfluisteraars (i.o.v. Provincie West-Vlaanderen). Leuven, (C.A.G. / Provincie West-Vlaanderen) 2006. *Boeiende én verzorgde publicatie met origineel concept, de grenzen aftastend van landbouw, agro-industrie en agro-industrieel erfgoed.*
- VAN BOSSCHE André, Malen en molens in Hamme. Hamme, (Museum Van Bogaert-Wauters) 2006.
- VANDE VIJVER Guénaël, Baume & Marpent : Itinéraire d'un géant. In : Bulletin du PIWB, nr. 66, juillet-septembre 2006, p. 8-9.
- VANDEWALLE Chris, LIEVENS Roger, Brouwer, kan ik geen bier krijgen ? De familie Lievens en hun brouwerijen in Zedelgem, Sint-Laurentius en in Wingene de Standaard (19de – 20ste eeuw). Alveringem, (Westhoek-Monumenten) 2006.
- VAN GYSEL Ann e.a., Genen op je bord. <De Wetenschappelijke Bibliotheek van Natuurwetenschappen en Techniek>. Brussel, (Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie V.U.B.). 2006. *Interessante publicatie over de grenzen van / tussen landbouw en wetenschap, goede bibliografie, talrijke verwijzingen naar relevante websites.*
- VAN MOL Jean-Jacques, Le lait et ses dérivés. Origines et essor d'une industrie. Treignes (Viroinval) / Bruxelles, (Ecomusée du Viroin / U.L.B.) 2005. *Buitengewoon verzorgde en vernieuwde uitgave.*
- VANPEE Dominique J.B., Een geschiedenis van de Leuvense stoof. In : Gazet De Leuvense stoof. Leuven, (Erfgoedcel Leuven) 2006, jg. 1, nr. 1 (26 augustus – 3 september 2006).
- Veldwerk/Denkwerk. Agrarisch erfgoed in Vlaanderen : stand van zaken en analyse. In : Bijlage Ons Heem, 2006, nr. 1, p. 14-15.
- VANSTEENE Daisy, HAUDY Karima, Des puits de lumière. Des cris en négatif(s). Photographie d'un site minier passé et présent. Exposition présentée à l'Ecomusée du Bois-du-Luc (...). Carnet 1 du cycle Extraire. La Louvière, (Ecomusée du Bois-du-Luc) 2006.
- VERCHEVAL Véronique (fotografie), Régine PEIGNY, Vervoering op de weg. <Franstalige titel : La Route à tout prix>. Brussel, (Luc Pire / Tournesols – conseils S.A.) 2001. *De mix van unieke fotobeelden en introductieteksten met verwerkte interviews van truckers en info over transport-regelgeving maken van dit boek een uitzonderlijk document.*
- VERHOEVEN Elke, Hingene en den Duc. Mondelinge geschiedenis in het kasteel. Kasteel d'Ursel - Historische publicaties 1. Antwerpen, (Provincie Antwerpen) 2005. *Een sterk*

voorbeeld van de mogelijkheden van mondelinge geschiedenis inzake (vernieuwend) historisch onderzoek van het dagelijks leven. De auteur is heden werkzaam bij SIWE vzw in het kader van het Project "Turken hebben meer dan grote handen aan hun lijf".

VERSTRAETEN Jacques, La haute Meuse belge. Une voie fluviale entre tradition et modernité. (<Série> Traces). Namur, (Ministère wallon de l'Équipement et des Transports) 2004. *Prachtuitgave, boordevol uniek fotomateriaal.*

GENEN OP JE BORD

Ann VAN GEYSEL e.a

In samenwerking met het Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie VIB

De Wetenschappelijke Bibliotheek van Natuurwetenschap&Techniek. 271p, kleurfoto's, gebonden, 2003 Amsterdam ISBN 9076988196.

Dit boek is ter consultatie beschikbaar op het documentatiecentrum van SIWE.

In een inleidend hoofdstuk wordt de evolutie van de landbouw beschreven: van de "jager-verzamelaar" - periode, over de Mendeliaanse bijdrage, de erfelijkheid en de "groene revolutie".

VERTOMMEN Marc, Molens Van Orshoven. Stapelhuisstraat 15 <Leuven> Magazijn, silo, machinehal en kuismolen. In : Import // Export. Open Monumentendag Leuven, zondag 10 september 2006, p. 6-7.

VITTONNE Alain, VANDE VIJVER Guénaël, L'usine d'assemblage BMC. Un exemple de délocalisation de l'industrie automobile. In : Bulletin du PIWB, nr. 66, juillet-septembre 2006, p. 3-6.

WINCKELMANS Jos, Gevlochten verleden. Mandenmakerij en wijnteelt langs de Schelde.. Deurne, (Vereniging voor Heemkunde in Klein-Brabant vzw) 2005.

Vervolgens wordt de harde en moeizame weg naar een duurzame landbouw toegelicht. De rol van vee in de landbouw wordt uitgebreid beschreven: van middel tot bodemverbetering tot milieuprobleem. Voedselveiligheid en de rol van micro-organismen in de voeding komen uitgebreid aan bod. De milieuproblematiek wordt vanuit verschillende invalshoeken benaderd en ook de derde wereld wordt niet vergeten.

Een uitgebreide bibliografie en een overzicht van relevante websites besluiten het boek.

Dit boek slaagt erin om, zonder in technische details te vervallen, een globaal kader te schetsen van de hedendaagse landbouw en zijn toekomst.

Karel Haustraete

WHO NEEDS SCIENTIFIC INSTRUMENTS?

In oktober 2005 organiseerde het Museum Boerhave in Leiden (NL) een driedaags congres over instrumenten en hun gebruikers.

Zeventwintig tussenkomsten van historici over wetenschap en wetenschappelijke instrumenten werden opgenomen in een verslagboek :

Who needs Scientific Instruments

Conference on scientific instruments and their users.

272 p, zwart wit illustraties, 21x26 paperback.

ISBN 90 62 92 152 2

Te bestellen bij:

Museum Boerhave

P.O. Box 11280

2310 EG Leiden (NL)

Fax: +31 071 5120344

administratie@museumboerhave.nl

Chris Crombé

GESCHIEDENIS VAN DE BROUWERIJ DE LEEUW IN AARTRIJKE

De gemeente Zedelgem liet tussen 2000 en 2005 de beschermde brouwerij De Leeuw restaureren. Dit pareltje van industriële archeologie dateert uit 1871 en krijgt nu een nieuw leven als gemeentearchief, lokaal erfgoedhuis, culturele ontmoetingsruimte en administratief centrum voor de deelgemeente Aartrijke.

Naar aanleiding van de restauratie onderzocht Johan Braet de geschiedenis van het gebouw en de brouwersfamilies die er actief waren.

Dit boek is enerzijds een nuchter historisch relaas, gebaseerd op minutieus bronnenonderzoek, anderzijds leest het als een meeslepend verhaal over de opbouw, bloei en teloorgang van

een familiale dorpsbrouwerij.

Auteur. Johan BRAET

140p, illustraties gedeeltelijk in kleur.

Dit boek is enkel te verkrijgen bij de Gemeente Zedelgem

Gemeentebestuur Zedelgem

Dienst Archief

Voormalige brouwerij De Leeuw

Engelstraat 7

8211 Aartrijke

Tel: 050 81 44 14

Chris Crombé

TOEMAATJES:

Belangrijkste Belgische uitvinders, vermeld in : Dirk De Moor, "Het brein van België. Belgen die de grenzen van wetenschap en techniek hebben verlegd". Tielt, (Lannoo, 2006)

Lambert le Bègue (+1177), Jan Van Eyck (ca. 1390-1441), Gerardus Mercator (1512-1594), Andreas Vesalius (1514-1564), Junius Rembert Dodoens (1517-1585), Christoffel Plantijn (1520-1589), Abraham Ortelius (1527-1598), Simon Stevin (1548-1620), Leonardus Lessius (1554-1623), Johan-Baptist Van Helmont (1579-1644), Govaart Wendelen (1623-1688), René Sualem (1645-1708), Jan Palfyn (1650-1730), Jean-Joseph Merlin (1735-1803), Dieudonné-Hubert Sarton (1748-1828), Etienne Gaspard Robertson (1767-1837), Lambert Quetelet (1796-1874), Jozef Guislain (1797-1860), Joseph Plateau (1801-1883), Adolphe Sax (1814-1894), Jean Joseph Etienne Lenoir (1822-1900), Zénobe-Théophile Gramme (1826-1901), Jean Neuhaus (1838-1922), Ernest Solvay (1838-1922), Georges Nagelmaeckers (1845-1905), Charles Van Depoele (1846-1892), Emile Gobbe (1849-

1915), Frans Breziers, Théophile Adant (1852-1919), Julius MacLeod (1857-1919), Leo Hendrik Baekeland (1863-1913), Adrien De Gerlache (1866-1934), Emile Maxweiler (1867-1916), Camille Jenatzy (1868-1913), Paul Marie Ghuislain Otlet (1863-1944), Edward J. De Smedt, Jules Bordet (1870-1961), Julius Nieuwland (1878-1936), François Van Rysselberghe (?-1893), Corneille Heymans (1892-1968), Georges Lemaître (1894-1966), Albert Claude (1899-1983), Gérard Blitz (1901-1990), Ilya Prirogine (1917-2003), Christian De Duve (1917-), Paul Janssen (1926-2003), Achille Knapen, Walter Fiers (1931-), Marc Van Montagu (1933-), Jean-Bernard Otte (1937-2002), Dirk Frimout (1941-), Luc Deprez (1942-), Jean-Jacques Cassiman (1945-), Robert Cailliau (1947-), Peter Piot (1949-), Tony Calaleri (1950-), Luc Trullemans (1952-), Christine Van Broeckhoven (1953-), François Louis (1954-), Martin De Prycker (1955-), Catherine Verfaillie (1957-), Pattie Maes (1961-), (...) de lijst eindigt met wat media-aandacht voor Technopolis (www.technopolis.be).

EEN (VER)NIEUW(D) TIJDSCHRIFT : "STADSGESCHIEDENIS" IN NIEUWE STIJL !

Verstedelijking, de geschiedenis van de stad, het stedelijk weefsel... Het MAS (Museum aan de Stroom) wenst actief aan het debat hieromtrent deel te nemen. Daarom werkt het MAS nauw samen met het "Centrum voor Stadsgeschiedenis" van de Universiteit Antwerpen. In 1902 werd het intussen 88 jaargangen tellende tijdschrift "Bijdragen tot de geschiedenis" opgericht. Dat wordt heden op initiatief van het Centrum omgedoopt tot "Stadsgeschiedenis" en neemt een nieuwe start. Het nieuwe tijdschrift zal een Nederlandstalig forum aanbieden voor het debat over steden en stedelijkheid. Op 10 november 2006 werd

"Stadsgeschiedenis" in het Amsterdams Historisch Museum aan het publiek voorgesteld. Alle informatie in verband met abonnement en e.a. vind u op website <http://www.verloren.nl>
U kan ook terecht bij dhr. Bert De Munck van de Universiteit Antwerpen, Centrum voor Stadsgeschiedenis, Prinsstraat 13, 2000 Antwerpen. Tel. : 03/220.42.68 of via e-mail : bert.demunck@ua.ac.be
Patrick VIAENE, vrij naar een mail van Carl DEPAUW, Directeur van het MAS.

EEN UNIEK FOTOBOEK ONDERSTEUND DOOR MONDELINGE GESCHIEDENIS

Een nog niet eerder in onze SIWE-Nieuwsbrief besproken uitgave betreft een fotoreportage door Véronique Vercheval, dochter van de voormalige directeur van het Fotomuseum van Charleroi Georges Vercheval. In de voor haar kenmerkende reportagestijl krijgt de kijker / lezer in "Vervoering op de weg" een uniek beeld van het leven en werk van de huidige generatie van vrachtwagenbestuurders in ons land. Het harde beroep, waarin snelheid en "just in time" van het moderne transport hand in hand gaat met tal van wettelijke beperkingen (regelgeving in verband met het laden van goederen, het verplichte gebruik van de tachograaf, de naleving van rusttijden, enz.) zijn hier op verbluffende wijze in beeld gebracht. Tal van truckers doen hun verhaal. Deze commentaren versterken de fotobeelden en het omgekeerde is evenzeer waar. Precies de mix van fotobeelden en teksten (verwerkte interviews) alsook een waardevol afsluitend hoofdstuk over met gegevens over de tewerkstelling in

deze sector en de transport regelgeving maken van dit boek een uitzonderlijk document.

VERCHEVAL Véronique (fotografie), Régine PEIGNY, Vervoering op de weg. <Franstalige titel : La Route à tout prix>. Brussel, (Luc Pire / Tournesols – conseils S.A.) 2001. Verkrijgbaar (20 Euro) in het Musée de la Photographie, Av. Paul Pastur, Mont-sur-Marchienne (Charleroi).

Het fotomuseum van Charleroi is open van dinsdag tot zondag van 10 tot 18 uur.

Tot 14-01-2007 kan aldaar, naast de buitengewone vaste collectie foto's en fotografische apparatuur, de merkwaardige tijdelijke tentoonstelling worden bezocht, die gewijd is aan het bevreemdende werk van de grootstadsfotograaf "Araki", de bekendste hedendaagse fotograaf van Japan.

Patrick VIAENE

HOE LID WORDEN VAN SIWE VZW

Door uw bijdrage te storten op rekening 001-3088106-90 van SIWE vzw
 Stapelhuisstraat 15 - 3000 Leuven
 IBAN: BE 34 00 13 0881 0690 - BIC: GEBABEBB

JAARLIJKSE BIJDRAGE

BELGIË		BUITENLAND	
Sympathiserend lid	18.00EUR	Sympathiserend lid	25.00EUR
Vereniging:	30.00EUR	Vereniging:	35.00EUR
Steunend lid, bedrijf:	35.00EUR	Steunend lid, bedrijf:	35.00EUR

Ieder lid ontvangt het SIWE-magazine en de SIWE-nieuwsbrief

Stuur ons uw e-mail adres, dan versturen wij u de Nieuwsbrief digitaal, dat bespaart ons druk- en verzendingskosten. Het Magazine ontvangt u per post.

HERINNERING

Gelieve uw lidgeld voor 2007 tijdig te storten.
 Wij danken U hiervoor van harte.

De redactie

SCHRIJF U TIJDIG IN VOOR DE SIWE AKTIVITEITEN

16 DECEMBER: Santé in het Stadhuis te Brussel

27 JANUARI 2007: Stadwandeling in de oude haven van Antwerpen

3 FEBRUARI 2007: Het legermuseum

Stoomtrein TKP 6281 één van de pronkstukken van het Stoomcentrum Maldegem in actie! Foto: Dominique Zenner - augustus 2006

SIWE vzw is aangesloten bij

De werking van SIWE wordt mogelijk gemaakt door de financiële steun van :

